

19 291

Parlementaire Assemblée van de NAVO

Nr. 30

VERSLAG VAN DE VOORJAARZITTING 2002

Vastgesteld 13 juni 2002

De Parlementaire Assemblée van de NAVO heeft van 24 tot en met 28 mei 2002 in Sofia (Bulgarije) haar voorjaarszitting gehouden. Aan de zitting namen naast delegaties uit de negentien NAVO-lidstaten ook geassocieerde delegaties (zonder stemrecht) uit Bulgarije, Estland, Finland, Letland, Litouwen, Macedonië, Kroatië, Oostenrijk, Roemenië, Rusland, Slovenië, Slowakije en Zwitserland deel; voorts waarnemers uit Armenië, Azerbaidjan, Israël, Zweden en het Europees Parlement en een «parliamentary guest» uit de federale republiek Joegoslavië. De Nederlandse delegatie naar deze zitting bestond voor zoveel de Eerste Kamer betreft uit de leden Van Eekelen (VVD, voorzitter van de delegatie), Baarda, Van Gennip (beiden CDA) en Doesburg (PvdA), en voor zoveel de Tweede Kamer betreft uit de leden Koenders, Van Oven, Zijlstra (allen PvdA), Van Baalen (VVD), Van Ardenne-van der Hoeven (CDA) en Hoekema (D66).

Het programma van de zitting was als volgt:

- vrijdag 24 mei: vergadering van de griffiers van de delegaties.
- zaterdag 25 mei: vergaderingen van de Commissie voor Economie en Veiligheid, de Politieke Commissie en de Commissie voor Wetenschap en Technologie.
- zondag 26 mei: vergaderingen van de Commissie voor de Civiele Dimensie van Veiligheid en de Commissie voor Defensie en Veiligheid.
- maandag 27 mei: vergadering van het Standing Committee. Excursie naar Plovdiv, aangeboden door de gastheren. 's Avonds heeft ambassadeur Van Lynden de delegatie een diner aangeboden.
- dinsdag 28 mei: plenaire vergadering.

Algemene Commissies (general committees)

Hieronder worden de rapporten, die in de vergaderingen van de algemene commissies aan de orde zijn geweest, en de gastsprekers vermeld. Met * aangeduide documenten zijn in het Engels beschikbaar bij de griffie voor de interparlementaire betrekkingen.

Commissie voor de civiele dimensie van veiligheid

a) Fight against terrorism: achievements and questions *.

Inhoud: The international community's reactions to the 11 September attacks, an overview (The United Nations. The North Atlantic Treaty Organization. The European and Central Asian Countries). The European Union Action Plan on terrorism (Member states anti-terrorist legislation. Stepping up the fight against terrorism in Europe: the EU Action Plan). On a few questions raised by the post-11 September fight against terrorism (Civil liberties and human rights. The reconstructive process in Afghanistan).

Algemeen rapporteur: de heer Kröning (Duitsland).

b) Russian Federation: Assessment of the internal situation (report of the subcommittee on democratic Governance)*.

Inhoud: Towards re-establishing the chain of command (Bringing the oligarchs to heel. Combating the regional fiefdoms. Taking the media in hand. Human rights and society). The problem of organised crime (An economy in transition. A picture of organised crime).

Rapporteur: de heer Chauveau (Frankrijk).

c) On the influence of the 11 September 2001 events on the processes of reconciliation, stabilisation and integration in the Balkans and Eastern Europe*.

Inhoud: Reshaping the global agenda. Synchronizing European values in the Balkans. Shared sustainability. Regional initiatives in South-eastern Europe. The vision of the United Europe. Russia's strategic policy and co-operation with NATO.

Geassocieerd rapporteur: de heer Roman (Roemenië).

Gastprekers waren:

- De heer Bruguière, premier vice-président au Tribunal de Grande Instance de Paris, belast met de coördinatie op gerechtelijk vlak van de bestrijding van terrorisme.
- De heer Minchev, directeur van het Instituut van Regionale en Internationale Studies te Sofia, over «The model of inter-ethnic relations and reconciliation within the Bulgarian democratisation process».
- De heer Petkanov, minister van binnenlandse zaken van Bulgarije, over «Organised Crime: current state and measures to combat it».

Commissie voor defensie en veiligheid

a) Defending Democracies: Homeland Defence, Non-proliferation and Euro-Atlantic Security*.

Inhoud: Threats to Alliance Homelands (Terrorism. Ballistic Missiles. Nuclear, biological and chemical weapons). Capabilities to defend the Alliance (Deterrence. Defensive capabilities. Defence Budgets). Improving Alliance Defence (Capabilities. Treaty regimes).

Algemeen rapporteur: de heer Lellouche (Frankrijk).

b) Military preparations of NATO candidate countries*.

Inhoud: Analysis of previous enlargement round. Membership action plan. Non-military criteria. Military preparations of the candidate countries.

Rapporteur: de heer Price (Canada).

c) The transatlantic Defence Relationship after September 11 (report of the subcommittee on Transatlantic Defence and Security)*.

Inhoud: NATO and the transatlantic Defence Relationship (article 5 and the campaign against terrorism. What is NATO for? Non article 5 missions). European Security and Defence Policy (ESDP Institutions. EU Defence Capabilities. NATO-EU Relations. Parliamentary Oversight). NATO Operations in Europe (Overview. Former Yugoslav Republic of Macedonia. Bosnia and Herzegovina. Kosovo).

Rapporteur: de heer **Van Eekelen**.

d) The War against Terrorism (special report)*.

Inhoud: Military campaign in Afghanistan. Co-operation in fighting terrorism (NATO's institutional role. Overview of international contributions. Contributions by NATO Allies. Contributions by Non-NATO Countries). Next steps in the war against terrorism. NATO's role in fighting terrorism.

Rapporteur: de heer Shimkus (Verenigde Staten).

Gastprekers waren:

- De heer Svinarov, minister van defensie van Bulgarije, en generaal-majoor Sabev, directeur van het directoraat voor defensieplanning van Bulgarije.
- De heer ROTbol, voorzitter van Euromil.

Commissie voor Economie en Veiligheid

a) The economic consequences of September 11 and the economic dimension of anti-terrorism*.

Inhoud: Macro-economic effects. Macro-economic responses. Micro-economic effects. Insurance. Protecting economic infrastructure. Terrorist financing. Development aid.

Algemeen rapporteur: de heer Helminger (Luxemburg).

b) Economic and political challenges in Central Asia (report of the subcommittee on East-west Economic Cooperation and Convergence)*.

Inhoud: Historical background. Kazakhstan. The Kyrgyz Republic. Tajikistan. Turkmenistan. Uzbekistan. The role of outside actors in the region.

Rapporteur: de heer Cohen (Groot-Brittannië).

c) From Doha to Pittsburgh: Recent developments in the transatlantic trade relationship (report of the subcommittee on transatlantic economic relations)*.

Inhoud: September 11 and the global trade agenda. The Doha ministerial. Agriculture and Doha. WTO procedural reform. Development issues at Doha. Environment. The labour dimension. Trade and politics – Trade negotiating authority. US Steel tariffs. Foreign sales corporations. Preliminary recommendations.

Rapporteurs: de heren Tanner (Verenigde Staten) en Da Silva (Portugal).

Gastprekers waren:

- De heer Vassilev, vice-minister-president en minister van economische zaken van Bulgarije.
- De heer Hardouin, van het directoraat economie van de NAVO.

- De heer Norris, plv. hoofd van het directoraat voor internationale aangelegenheden, DG landbouw, Europese Commissie.

Politieke commissie

- a) Security policy challenges after the attacks of September 11, 2001, and the future role of NATO*.

Inhoud: The attacks of September 11 and their consequences. New security-policy challenges. The threat posed by terrorism. Fight against terrorism. International Players. Development of relations with the Russian Federation. The future role of NATO. Conclusions – looking ahead to the Prague summit.

Algemeen rapporteur: de heer Meckel (Duitsland).

- b) NATO Enlargement and Partnerships (report of the sub-committee on Central and Eastern Europe)*.

Inhoud: Discussions in NATO member Countries. NATO Enlargement after September 11. Update on status of preparations of the nine applicant countries. NATO Partnerships (Partnership for Peace (PfP). The Euro-Atlantic Partnership Council (EAPC). The Mediterranean Dialogue. Relations with Russia. Relations with Ukraine. Enlargement and the future of NATO.

Rapporteur: de heer **Koenders**.

- c) Arms Control and the Transatlantic Partnership after September 11 (report of the subcommittee on Transatlantic Relations)*.

Inhoud: Building an international coalition against terrorism. Diplomacy and the «war on terrorism». Terrorism and weapons of mass destruction. The «axis of evil». Tackling the challenge of proliferation of WMD. September 11 and Missile defence. Beyond the ABM Treaty. Arms control in crisis.

Rapporteur: de heer Lamers (Duitsland).

Gast sprekers waren:

- De heer Jackson, president and Co-chairman van het US Committee on NATO, over «The new NATO».
- De heer Onyskiewicz, Center for International Relations, over «NATO's role for Euro-Atlantic security – A European perspective».
- De heer Petersen, minister van buitenlandse zaken van Noorwegen, over «NATO-Russia: New partnership for new challenges».

Commissie voor Wetenschap en Technologie

- a) Global Climate Change: The Tokyo Protocol and beyond*.

Inhoud: The science of climate change. The international response. EU Policy on global climate change. US Policy on global climate change. EU Response to US Policy. Beyond the Kyoto Protocol.

Algemeen rapporteur: de heer Ehlers (Verenigde Staten), ad-hoc rapporteur: mevrouw Riera (Spanje).

- b) Technology and Terrorism, a post-September 11 assessment (report of the subcommittee on the Proliferation of Military Technology)*.

Inhoud: Assessing the threats (Nuclear trafficking. Radiological attacks. Attacks on nuclear facilities. Biological terrorism. Chemical terrorism. Cyberterrorism). Technology against terrorism (Technological tools to

fight nuclear and radiological terrorism. Technological tools to fight bio-chemical terrorism. Technologies against cyberterrorism. Other technologies). Non-proliferation regimes and other multilateral efforts (Nuclear. Biological and chemical. Cyberterrorism).
Rapporteur: de heer Ibrügger (Duitsland).

Gastprekers waren:

- De heer Kovachev, minister van energie van Bulgarije.
- De heer Angely, plv. hoofd van het weapons of Mass Destruction Center, Political Affairs Division van de NAVO, over «Defences against Chemical and Biological Weapons».

Standing committee

Vooruitlopend op de NAVO-topconferentie in Rome op 28 mei, waar tot instelling van een NATO-Russia Council zou worden overgegaan, heeft het comité besloten tot instelling van een parlementaire dimensie daarvan. Deze zal de vorm krijgen van een NATO-Russia Parliamentary Standing Committee, dat de zelfde onderwerpen zal bespreken als de NATO-Russia Council en een coördinerende rol zal spelen tussen de assemblee en het Russische federale parlement. Dit Comité zal voor het eerst bijeenkomen tijdens de jaarlijkse zitting van de assemblee in november a.s. in Istanbul. Net als in de NATO-Russia Council is voorzien, zullen de leden van het Parliamentary Standing Committee als «equal partners in areas of common interest» samenwerken.

Plenaire vergadering

De vergadering is toegesproken door de voorzitter van de Nationale Assemblee van Bulgarije, de heer Gherzhikov, de President van dat land, de heer Parvanov, de Minister-President, de heer De Saxe-Coburg-Gotha, en de minister van buitenlandse zaken, de heer Passy. De drie laatstgenoemden hebben vragen uit de zaal beantwoord.

Vanuit de Nederlandse delegatie heeft de heer **Van Eekelen** minister Passy geprezen: deze was de eerste in heel Europa geweest die het belang van de Europese samenwerking en de euro-atlantische samenwerking in paralleliteit heeft benadrukt. Spreker noemde de 2+2 samenwerking, waarbij Turkije en Griekenland het streven van Bulgarije en Roemenië naar het NAVO-lidmaatschap steunen. Hij herinnerde eraan dat Bulgarije zeer heeft geleden onder het embargo tegen Joegoslavië. Spreker vroeg naar de plaats van Bulgarije in de regio en op welke wijze de stabiliteit van Joegoslavië kan worden verbeterd.

Minister Passy wees er in zijn antwoord op dat Bulgarije een groot aantal buurlanden heeft en dat regionale samenwerking derhalve van groot belang is. Griekenland en Turkije helpen Bulgarije en Roemenie op de weg naar het lidmaatschap van de NAVO. Hij ging er vanuit dat die 2+2 samenwerking ook na de NAVO-top in Praag zal worden voortgezet. Bulgarije heeft Macedonië geholpen bij het totstandkomen van de overeenkomst met de ethnische Albanezen die daar is bereikt. Het bedrijfsleven in Bulgarije werkt nauw samen met dat in Joegoslavië, een land dat op een grote mate van sympathie in de Bulgaarse publieke opinie kan rekenen.

De minister zei dat Bulgarije voor alles een versterking van de infrastructuur nodig heeft. Hij noemde het ontbreken van een doorgaande spoorverbinding tussen Sofia en Skopje (Macedonië); het feit dat Bulgarije met Griekenland en Turkije elk maar twee grensovergangen heeft over een grens van in totaal 600 km lengte; en dat er slechts één brug is over de Donau, die over 500 km de grens met Roemenië vormt. Voor alles dient

derhalve in de infrastructuur geïnvesteerd te worden.

De Secretaris-Generaal van de NAVO, Lord **Robertson**, kon niet aan de vergadering deelnemen vanwege de topconferentie van de NAVO in Rome dezelfde dag. In plaats daarvan heeft de vergadering kunnen kijken en luisteren naar een op video opgenomen korte toespraak van de secretaris-generaal.

De vergadering heeft de beslissing van het standing committee goedgekeurd, Armenië en Joegoslavië de status van waarnemer toe te kennen.

Verklaring over uitbreiding van de NAVO

Aan de vergadering is een ontwerp-verklaring over uitbreiding van de NAVO voorgelegd, waarin werd vermeden landen te noemen die waarschijnlijk in aanmerking komen op de NAVO-top in Praag in november a.s. te worden uitgenodigd lid te worden. Op Duits en Italiaans initiatief is de tekst gewijzigd; in een preambule is opgenomen dat zeven met name genoemde landen bewijs hadden geleverd van succesvolle hervormingen. De geamendeerde tekst luidt als volgt:

The NATO Parliamentary Assembly, meeting in plenary in Sofia on Tuesday 28 May, confirms that NATO's purpose is to safeguard the freedom and security of all its members by political and military means. Therefore, The Assembly,

Recalling that under Article 10 of the Washington Treaty, «the Parties may, by unanimous agreement, invite any other European State in a position to further the principles of the Treaty and contribute to the security of the North Atlantic area to accede to the Treaty»;

Recalling its strong support for NATO enlargement expressed during its meetings in Vilnius and Ottawa;

Stressing that enlargement has a dominant political rationale through the projection of security and stability throughout the Euro-Atlantic area. It emphasizes the benefits to be gained in the light of changing circumstances from broadening the Alliance so that NATO can act as a forum for political consultations among democratic nations as well as for co-operation in and co-ordination of military and security activities;

Stressing that terrorism and the proliferation of weapons of mass destruction pose a significant threat to NATO countries, enlargement is part of a broader policy to build an alliance that ensures security in the Euro-Atlantic area. The Alliance is open to tolerant, democratic societies, embracing values that terrorism seeks to destroy. At the same time, enlargement promotes military and security efforts to combat threats to stability;

Emphasizing that the military dimension of the Alliance remains an indispensable component of NATO's new role through the provision of the appropriate capabilities and a framework for military co-operation, co-ordination and interoperability;

Agreeing that a broad and regionally balanced enlargement of NATO is an essential part of the transformation of the Alliance;

Recognizing and appreciating the efforts made by all aspirant countries towards NATO membership and expressing gratitude to these countries

for the solidarity shown and for their contribution to the fight against terrorism and NATO efforts following 11 September;

Noting that Bulgaria, Romania, Slovakia, Slovenia, Estonia, Latvia and Lithuania have proved their progress towards NATO membership through successful programmes of reform at home and their contributions to NATO operations in the Balkans;

Stressing to aspirant countries the importance of maintaining their current efforts aimed at meeting the criteria for membership outlined in NATO's 1995 study on enlargement, upon which the Council will decide in Prague; and reminding each invited country that if it should falter in its commitment to reform, the member parliaments of the Assembly may decide to delay or even reject ratification of the treaty protocol needed for that country to join the Alliance;

CALLS UPON Alliance Heads of State and Government at their next summit in Prague, on 21 and 22 November: to invite to commence accession talks those aspirant countries assessed to be ready for Alliance membership and whose accession is judged to strengthen security and stability in the Euro-Atlantic area;

to continue the «open door» policy after the Prague Summit, and in particular to assist aspirant countries on their way towards NATO membership;

to accelerate and intensify co-operation and partnership programmes with aspirant countries and to continue and strengthen the Membership Action Plan in order to assist them in meeting NATO's requirements for eventual entry into NATO;

to indicate an approximate timeframe for the consideration of these candidate countries, if there is no deterioration in their respective progress in meeting the NATO criteria for membership;

to declare that the NATO Alliance remains open to all European democracies, regardless of geography, which are willing and able to meet the responsibilities of membership, and whose inclusion would enhance overall security and stability in Europe;

CALLS UPON the constituent parliaments of the NATO Parliamentary Assembly to give their consent to and/or campaign for ratification of the necessary treaty protocols;

BELIEVES that a substantially enlarged NATO, together with the adoption of other fundamental changes and improvements, will ensure the future relevance of the North Atlantic Alliance with Article 5 as its essential part.

De voorzitter van de delegatie,
Van Eekelen

De griffier van de delegatie,
Van Waasbergen